

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Економіка підприємства та організація
підприємницької діяльності
(назва освітньої програми)
на тему: Шляхи підвищення прибутку підприємства (на прикладі ПрАТ
"Ізмаїльський виноробний завод")
(назва теми)

Виконавець:

Студентка центру заочної форми
навчання

Медуха Г.В.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.Е.Н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій О.М.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Прибуток є важливою і головною рушійною силою ринкової економіки і посідає одне з центральних місць у загальній системі її вартісних інструментів. Від прибутку залежать фінансовий стан підприємств виноградно-виноробної галузі, рівень задоволення особистих і суспільних потреб працівників. Отримання прибутку та розробка напрямів щодо його підвищення є економічною умовою успішного функціонування підприємств. Прибуток виступає найважливішим чинником стимулювання підприємницької, економічної та виробничої діяльності, фінансовою основою її розширення, задоволення соціальних і матеріальних потреб трудового колективу як окремого підприємства, так і всього населення країни. Прибуток є джерелом фінансування різних за економічним змістом потреб.

Власники і персонал мають зробити усе необхідне для забезпечення формування прибутку у розмірі, потрібному для подальшого функціонування і розвитку виноробного підприємства і забезпечення усіх груп інтересів. Особлива роль належить дослідженню прибутковості та напрямів її підвищення, яка безпосередньо пов'язана з отриманням прибутку, показує ефективність діяльності виноробних підприємств та характеризує інтенсивність їх роботи.

Мета дослідження кваліфікаційної роботи бакалавра є аналіз господарської діяльності ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод», аналіз прибутку підприємства та основних резервів його підвищення, а також пошук шляхів підвищення прибутку на досліджуваному підприємстві.

Завдання дослідження:

- розглянути сутність, функції та класифікацію прибутку;
- розкрити порядок формування прибутку на підприємстві;
- розглянути резерви підвищення прибутку виноробного підприємства;
- провести аналіз господарської діяльності підприємства;
- провести факторний аналіз прибутку підприємства;

- обґрунтувати пропозиції щодо шляхів підвищення прибутку підприємства.

Об'єктом дослідження є ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» - підприємство, що багато років виробляє виноробну продукцію.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи бакалавра є прибуток підприємства, його структура та основні напрямки його підвищення.

Методи дослідження В процесі дослідження використовувалися загальноприйняті в економічній науці методи вивчення: статистико-економічний, системного аналізу, комплексний і системний підходи, методи фінансового аналізу, традиційні способи і прийоми економічного аналізу (табличний, порівняння, угруповання, графічний). Обробка даних здійснювалася з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

Інформаційна база дослідження дипломної роботи була наступна інформація: Закони України та нормативні акти стосовно теми магістерської роботи, дані економічної літератури вітчизняних і зарубіжних авторів, статистичні матеріали, звіти підприємства, навчальна література, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з теми дослідження.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань) та. Загальний обсяг роботи становить 87 сторінок. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Робота містить 25 таблиць, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретико-методологічні засади дослідження прибутку на підприємстві*» розглянуто сутність прибутку на промисловому підприємстві, порядок його формування та фактори, що впливають на його розмір .

Прибуток є однією з основних категорій товарного виробництва. Це передусім виробнича категорія, що характеризує відносини, які складаються

в процесі суспільного виробництва. Водночас прибуток є однією з важливих форм розподілу національного доходу. Відтак прибуток характеризує відносини, які складаються в процесі первинного розподілу доходу, його перерозподілу і кінцевого використання. Поява прибутку безпосередньо зв'язана з появою категорії "витрати виробництва". Прибуток - це та частина вартості продукту, яка залишається після покриття витрат виробництва. Уособлення частини вартості продукції у вигляді витрат виступає в грошовому виразі як собівартість продукції.

На формування прибутку, як фінансового показника роботи підприємства, впливає встановлений державою порядок, формування витрат на виробництво продукції (робіт, послуг); обчислення й калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг); визначення позареалізаційних прибутків і витрат; визначення балансового (валового) прибутку. Отже, на формування абсолютної суми прибутку підприємства впливають результати, тобто ефективність його фінансово-господарської діяльності; сфера діяльності; галузь господарства; установлені законодавством умови обліку фінансових результатів.

Метою економічного управління прибутком є розробка ефективної стратегії та політики формування прибутку підприємства, обґрунтування раціональних напрямів його використання і виявлення оптимального рівня рентабельності фінансових вкладень у довгостроковому періоді. При цьому слід зауважити, що все більше місце в стратегічному управлінні займає внутрішньо фірмове планування.

Для підвищення прибутковості підприємств виноградно-виноробної галузі необхідно підвищувати ефективність збутової політики підприємства; розробляти ефективну цінову політику; впроваджувати в маркетингову діяльність ефективну рекламну кампанію, підвищувати ефективність окремих рекламних заходів; покращувати якість винної продукції; ефективно використовувати потужність підприємства, сировину, матеріали та основні

засоби; застосовувати найсучасніші технології виробництва винної продукції; ефективно використовувати кадрові ресурси.

У другому розділі У другому розділі *«Аналіз показників прибутку на підприємстві ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод»* проаналізовано господарську діяльність підприємства по основним техніко-економічним показникам за три роки виробничо-господарської діяльності. В розділі також було розглянуто основні види продукції, що випускає ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод», їх якісні характеристики та основні переваги. Крім того були розглянуті основні ринки збуту продукції та послуг підприємства. В другому розділі кваліфікаційної роботи автором детально був проведений аналіз фінансового стану та ліквідності ПрАТ «ізмаїльський виноробний завод», аналіз показників рентабельності підприємства та аналіз ділової активності. Також була проаналізована вірогідність банкрутства підприємства. Був ретельно проведений факторний аналіз показників прибутку на підприємстві ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод». За результатами другого розділу кваліфікаційної роботи були зроблені наступні висновки:

Аналіз основних техніко-економічних показників свідчать про низький рівень ефективності виробництва і поступове погіршення фінансового стану. Це пов'язано безпосередньо з загальними проблемами виноробного ринку та політичною і економічною кризою в Україні. Виручка від реалізації продукції зменшилась в 2018 році на 4559 тис. грн. і в 2019 році – на 3893 тис. грн. Це пов'язано в основному зі зниженням попиту на виноробну продукцію підприємства. Негативним явищем є також зниження прибутку від операційної діяльності, а також чистого фінансового результату в 2019 році відповідно на 158 тис. грн. і 120 тис. грн. Рентабельність продаж (за чистим прибутком) за аналізований період 2017 – 2019 рр. зменшилась з 1,96 до 1,88 %.

Аналіз впливу факторів на чистий прибуток ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» за 2019 рік показав наступні результати. Зростання цін

сприяло зростанню чистого прибутку на 605 тис. грн. Зменшення обсягу реалізації виноробної продукції призвело до зниження прибутку на 6810 тис. грн. Також зростанню прибутку сприяли зміна структури реалізації продукції і зменшення непрямих витрат. За рахунок вищезгаданих факторів чистий прибуток зріс відповідно на 5612 і 1283 тис. грн. За рахунок загального впливу факторів чистий прибуток зменшився на 120 тис. грн.

SWOT-аналіз ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод» показав, що можливостями компанії є: збільшення долі ринку виноробної продукції; автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства; залучення коштів інвесторів для реалізації повномасштабної маркетингової програми просування виноробної продукції; впровадження стратегії інноваційної продукції.

У третьому розділі **«Шляхи підвищення прибутку ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод»** запропоновані дієві шляхи підвищення обсягу прибутку на досліджуваному підприємстві.

Автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства. Істотним резервом зростання прибутку и зниження собівартості вина в Україні є ефективне використання винограду шляхом впровадження безвідхідних технологій, яке розглядається як стратегічний напрямок раціонального використання обмежених природних ресурсів і охорони навколишнього середовища. Найбільшу частку і значимість серед вторинної сировини виноробства ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» становлять виноградні вичавки, переробка яких є не вирішеною проблемою, над якою працює керівництво заводу. Вичавки – це щільний залишок твердих частин виноградного грона, який одержують після пресування солодкої або збродженої мезги.

На підприємстві ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» є потенціальні можливості розширення виробництва за рахунок впровадження інноваційної продукції - натуральних виноградних соків. Стратегія впровадження інноваційної продукції (натуральних виноградних соків) на

підприємстві ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод» дозволить збільшити доходи підприємства та значно підвищити його прибутковість в умовах політичної і економічної кризи. Переваги впровадження інноваційної стратегії виробництва натуральних виноградних соків на підприємстві ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод»: виробництво високоякісної продукції дозволить отримати додаткові прибутки та зайняти позиції ринкового лідера на ринку соків; маючи переваги у наявності власної сировини (винограду), є можливість регулювати цінову, товарну і збутову політику.

ВИСНОВКИ

1. Прибуток є найважливішим показником, який характеризує виробничо-господарську промислового діяльність підприємства. В отриманому прибутку відображається виконання таких важливих якісних показників, як підвищення продуктивності праці, зниження собівартості та підвищення якості продукції, використання виробничих фондів. Прибуток є основним джерелом розширення основних і оборотних фондів, дієвим фактором, який стимулює (шляхом створення та використання фондів економічного стимулювання) до досягнення якомога вищих показників виробництва, джерелом доходів Державного бюджету.
2. Прибуток - це показник, що формується на мікрорівні. Зміни в обсягах і структурі прибутку підприємств різних галузей економіки, свідчать про складні процеси, що відбуваються в окремих галузях економіки і пов'язані зі зміною обсягів виробництва й реалізації продукції (робіт, послуг); зміною ефективності господарювання; розвиток ринкових відносин; ціноутворенням.
3. Незалежно від визначення моменту реалізації в законодавчих актах реальне формування на підприємстві прибутку від реалізованої продукції має місце тільки за умови, коли така відбувається на справді. Тобто, коли кошти від покупця надходять на розрахунковий рахунок

постачальника. Визначення моменту реалізації за датою відвантаження товарів і визначення податкових зобов'язань підприємств згідно з цією датою призводить до використання оборотних коштів підприємств на сплату податків, погіршення їхнього фінансового стану.

4. Для підвищення прибутку потрібно спиратися на комплексний техніко-економічний аналіз роботи підприємства: вивчення техніко-економічних показників роботи підприємства й організаційного рівня виробництва, використання виробничих потужностей і основних фондів, сировини і матеріалів, робочої сили, господарських зв'язків тощо.
5. Аналіз основних техніко-економічних показників ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» свідчать про низький рівень ефективності виробництва і поступове погіршення фінансового стану. Це пов'язано безпосередньо з загальними проблемами виноробного ринку та політичною і економічною кризою в Україні.
6. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) протягом 2017 – 2019 рр. не відповідає нормативному значенню і спостерігається негативна тенденція його зниження з 0,352 до 0,281. Тобто ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» стає більш залежним від зовнішнього фінансування. Спостерігається порушення платоспроможності, але зберігається можливість відновлення рівноваги внаслідок поповнення джерел власних коштів, скорочення дебіторської заборгованості, прискорення оборотності запасів. Фінансова нестійкість вважається нормальною (допустимою), величина залучених для фінансування запасів короткострокових кредитів та запозичених коштів ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» не перевищує сумарної вартості сировини, матеріалів та готової продукції.
7. Для удосконалення процесів переробки вторинної сировини виноробства з метою підвищення прибутку ПрАТ «Ізмаїльський виноробний завод» нами пропонується придбати наступне обладнання:

інфрачервона сушарка ИКС-1; сепаратор виноградного насіння СВС-2; дробарка гребенів винограду ДГВ-2. Таким чином, автоматизація процесів переробки вторинної сировини виноробства і впровадження комплексного обладнання (інфрачервона сушарка ИКС-1; сепаратор виноградного насіння СВС-2; дробарка гребенів винограду ДГВ-2) на підприємстві ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод» дозволить отримати додатковий річний дохід від реалізації продуктів переробки вторинної сировини виноробства в розмірі 5764,35 тис. грн., річний прибуток - 1729,3 тис. грн. і окупити обладнання в ефективний строк (1,4 роки).

8. Прогнозні розрахунки стратегії впровадження інноваційної продукції, що чистий приведений дохід становить позитивне значення 377019,6 грн. Індекс доходності більше одиниці і дорівнює 1,767, а термін окупності проекту 2,05 років, тому проект відкриття підрозділу виробництва натуральних виноградних соків на підприємстві ПАТ «Ізмаїльський виноробний завод» можна вважати доцільним для впровадження.